

Bible in Sanskrit

By the end of April 2008, I managed to buy a precious full-leather edition of a translation of the New Testament from Greek into Sanskrit, published as second edition in the year 1851. This seems to be the translation made by William Carey and Bengali Sanskritists in 1808:

The New Testament
of our Lord and Saviour Jesus Christ
in Sanscrit.
Translated from the Greek
by the Calcutta Baptist Missionaries
with native assistants.
Calcutta 1851
Second Edition

Dharmya-pustakasya śeṣāṃśaḥ
arthataḥ
prabhunā yīśu-khrīṣṭena nirūpitasya
nūtana-dharmya-niyamasya
grantha-saṃgrahaḥ

On the pages 2 through 3, I reproduce Chapter 1 of the Gospel of Matthew as color scans. And on the pages 4 through 7, the same text is re-typeset in Devanagari and transliteration. Since the Sanskrit translation on account of its easy-to-read and straightforward language makes ideal reading matter for Sanskrit beginners, I added grammatical notes for beginners on all verbs of the athematic classes (2, 3, 5, 7, 8, 9) and on all perfect and aorist verb forms, since these difficult conjugations are taught only in the final lessons of Sanskrit textbooks.

A special problem are Hebrew proper names resulting in strange consonantal declensions. For instance, in Sanskrit, there is no noun, let alone a feminine noun, of the consonantal declension ending in "m". Therefore, the Sanskritized Hebrew name "mariyam, f. = Maria" with the accusative case "mariyamam" (see below page 7, verse 1-20) looks very strange. For this reason, all Sanskritized Biblical names have been explained in the vocabulary. Please also note that in case of these proper names, sandhi rules are usually not applied. For example, the final "d" of dāyūd (David) remains "d" before surd "t" (e.g. dāyūd tam...).

Should there be interest, I will prepare further Matthew chapters for beginners of Sanskrit.

Ulrich Stiehl, Heidelberg, May 2008

मथिलिखितः सुसंवादः ।

१ प्रथमोऽध्यायः ।

१ ख्रीष्टस्य पूर्ववंशावलिः १८ जन्मकथनम् ।

- १ इब्राहीमः सन्तानो दायूद् तस्य सन्तानो यीशूख्रीष्टस्य
- २ पूर्वपुरुषवंशश्रेणी । इब्राहीमः पुत्र इम्हाक् तस्य पुत्रो याकूब्
- ३ तस्य पुत्रो यिहदास्तस्य भ्रातरश्च । तस्माद् यिहदातस्तामरो
- ४ गर्भे पेरस्मेरहौ जज्ञाते, तस्य पेरसः पुत्रो हिषोण् तस्य पुत्रो
- ५ ऽराम् । तस्य पुत्रो ऽम्मीनादब् तस्य पुत्रो नहशोन् तस्य पुत्रः
- ६ सल्मोन् । तस्माद् राहबो गर्भे बोयस् जज्ञे, तस्माद् रूतो
- ७ गर्भे ओबेद् जज्ञे, तस्य पुत्रो यिशयः । तस्य पुत्रो दायूद् राजः
- ८ तस्माद् मृतोरियस्य जायायां सुलेमान् जज्ञे । तस्य पुत्रो
- ९ रिहबियाम्, तस्य पुत्रोऽबियः, तस्य पुत्र आसाः । तस्य सुतो
- १० यिहोशाफट् तस्य सुतो यिहोराम् तस्य सुत उषियः । तस्य
- ११ सुतो योथम् तस्य सुत आहस् तस्य सुतो हिष्कियः । तस्य
- १२ सुतो मिनशिः, तस्य सुत आमोन् तस्य सुतो योशियः ।
- १३ बाबिल्नगरे प्रवसनात् पूर्वं स योशियो यिखनियं तस्य
- १४ भ्रातृंश्च जनयामास । ततो बाबिलि प्रवसनकाले यिखनियः
- १५ शल्तीयेलं जनयामास, तस्य सुतः सिरुब्बाविल् । तस्य सुतो
- १६ ऽबीहूद् तस्य सुत इलीयाकीम् तस्य सुतोऽमोरः । अमोरः
- १७ सुतः सादोक् तस्य सुत आखीम् तस्य सुत इलीहूद् । तस्य

1848.]

B

1

[2500 Copies.

सुत इलियासर् तस्य सुतो मत्तन् । तस्य सुतो याकूब् तस्य १६
सुतो यूषफ् तस्य जाया मरियम् ; तस्या गर्भे यीशुरजनि,
तमेव ख्रीष्टम् (अर्थाद् अभिषिक्तं) वदन्ति । इत्यम् इब्राहीमो १७
दायूदं यावत् साकल्येन चतुर्दशपुरुषाः ; आ दायूदः कालाद्
बाबिलि प्रवसनकालं यावत् चतुर्दशपुरुषा भवन्ति ; बाबिलि
प्रवासकालात् ख्रीष्टस्य कालं यावत् चतुर्दशपुरुषा भवन्ति ।

यीशुख्रीष्टस्य जन्म कथ्यते । मरियम् नामिका कन्या १८
यूषफे वाग्दत्तासीत्, तदा तयोः सङ्गमात् प्राक् सा कन्या
पवित्रेणात्मना गर्भवती बभूव । तत्र तस्याः पति यूषफ् सौज- १९
न्यात् तस्याः कलङ्कं प्रकाशयितुम् अनिच्छन् गोपनेन तां
परित्यक्तुं मनश्चक्रे । स तथैव भावयति, तदानीं परमेश्वरस्य २०
दूतः स्वप्ने तं दर्शनं दत्त्वा व्याजहार, हे दायूदः सन्तान
यूषफ् त्वं निजां जायां मरियमम् आदातुं मा भैषीः । यत- २१
स्तस्या गर्भः पवित्रादात्मनोऽभवत्, सा च पुत्रं प्रसविष्यते,
तदा त्वं तस्य नाम यीशुम् (अर्थात् चातारं) करिष्यसे, यस्मात्
स निजमनुजान् तेषां कलुषेभ्य उद्दुरिष्यति । इत्थं सति, २२
पश्य गर्भवती कन्या तनयं प्रसविष्यते ।

इस्मानूयेल् तदीयञ्च नामधेयं भविष्यति ॥

इस्मानूयेल् अस्माकं सङ्गीश्वरइत्यर्थः । इति यद् वचनं पूर्वं २३
भविष्यद्वक्त्रा ईश्वरः कथयामास, तत् तदानीं सिद्धमभवत् ।
अनन्तरं यूषफ् निद्रातो जागरित उत्थाय परमेश्वरीयदूतस्य २४
निदेशानुसारेण निजां जायां जग्राह, किन्तु यावत् सा निजं २५
प्रथमसुतं न सुषुवे, तावत् तां नोपागच्छत्, ततः सुतस्य
नाम यीशुं चक्रे ।

Gospel of Matthew – Chapter One

Sanskrit - Transliteration - Vocabulary - Translation

१-१ इब्राहीमः सन्तानो दायूद् । तस्य सन्तानो यीशुख्रीष्टस्तस्य पूर्वपुरुषवंशश्रेणी

1-1 ibrahīmaḥ santāno dāyūd | tasya santāno yīśu-khrīṣṭas_tasya pūrva-puruṣa-vaṃśa-śreṇī

1-1 ibrahīm, m. = Abraham; dāyūd, m. = David; yīśuḥ, m. = Jesus; khrīṣṭaḥ = Christ

1-1 The book of the generation of Jesus Christ, the son of David, the son of Abraham.

१-२ इब्राहीमः पुत्र इम्हाक् । तस्य पुत्रो याकूब् । तस्य पुत्रो यिहूदास्तस्य भ्रातरश्च

1-2 ibrahīmaḥ putra imhāk | tasya putro yākūb | tasya putro yihūdās_tasya bhrātaraś_ca

1-2 imhāk, m. = Isaac; yākūb, m. = Jacob; yihūdās, m. = Judas

1-2 Abraham begat Isaac; and Isaac begat Jacob; and Jacob begat Judas and his brethren;

१-३ तस्माद्यिहूदातस्तामरो गर्भे पेरस्सेरहौ जज्ञाते । तस्य पेरसः पुत्रो हिष्रोण् । तस्य पुत्रो ऽराम्

1-3 tasmād_yihūdātas_tāmaro garbhe peras_serahau jajñāte | tasya perasaḥ putro hiṣroṇ | tasya putro 'rām

1-3 tāmar, f. = Thamar; peras, m. = Phares; serahaḥ = Zara; jan, jāyate, 4. = to be born (jajñāte, Perf. Du.); hiṣroṇ = Esrom; arām, m. = Aram

1-3 And Judas begat Phares and Zara of Thamar; and Phares begat Esrom; and Esrom begat Aram;

१-४ तस्य पुत्रो ऽम्मीनादब् । तस्य पुत्रो नहशोन् । तस्य पुत्रः सल्मोन्

1-4 tasya putro 'mmīnādab | tasya putro nahaśon | tasya putraḥ salmon

1-4 amminādab, m. = Aminadab; nahaśon, m. = Naason; salmon, m. = Salmon

1-4 And Aram begat Aminadab; and Aminadab begat Naasson; and Naasson begat Salmon;

१-५ तस्माद्राहबो गर्भे बोयस् जज्ञे । तस्माद्रूतो गर्भे ओबेद् जज्ञे । तस्य पुत्रो यिशयः

1-5 tasmād_rāhabo garbhe boyas jajñe | tasmād_rūto garbhe obed jajñe | tasya putro yīśayaḥ

1-5 rāhab, f. = Rachab; boyas, m. = Boos; jan, jāyate, 4. = to be born (jajñe, Perf. Sg.); rūt, f. = Ruth; obed, m. = Obed; yīśayaḥ = Jesse

1-5 And Salmon begat Booz of Rachab; and Booz begat Obed of Ruth; and Obed begat Jesse;

१-६ तस्य पुत्रो दायूद्राजः । तस्माद्भृतरियस्य जायायां सुलेमान् जज्ञे

1-6 tasya putro dāyūd-rājaḥ | tasmād_bhṛtoriyasya jāyāyām sulemān jajñe

1-6 uriyaḥ = Urias; sulemān, m. = Solomon

1-6 And Jesse begat David the king; and David the king begat Solomon of her that had been the wife of Urias;

१-७ तस्य पुत्रो रिहबियाम् । तस्य पुत्रो ऽबियः । तस्य पुत्र आसाः

1-7 tasya putro rihabiyām | tasya putro 'biyaḥ | tasya putra āsāḥ

1-7 rihabiyām, m. = Roboam; abiyaḥ = Abia; āsās, m. = Asa

1-7 And Solomon begat Roboam; and Roboam begat Abia; and Abia begat Asa;

१-८ तस्य सुतो यिहोशाफट् । तस्य सुतो यिहोराम् । तस्य सुत उषियः

1-8 tasya suto yihośāphaṭ | tasya suto yihorām | tasya suta uṣiyaḥ

1-8 yihośāphaṭ = Josaphat; yihorām, m. = Joram; uṣiyaḥ = Ozias

1-8 And Asa begat Josaphat; and Josaphat begat Joram; and Joram begat Ozias;

१-९ तस्य सुतो योथम् । तस्य सुत आहस्तस्य सुतो हिष्कियः

1-9 tasya suto yotham | tasya suta āhas_tasya suto hiṣkiyaḥ

1-9 yotham, m. = Joatham; āhas, m. = Achaz; hiṣkiyaḥ = Ezekias

1-9 And Ozias begat Joatham; and Joatham begat Achaz; and Achaz begat Ezekias;

१-१० तस्य सुतो मिनशिः । तस्य सुत आमोन् । तस्य सुतो योशियः

1-10 tasya suto minaśiḥ | tasya suta āmon | tasya suto yośiyaḥ

1-10 minaśiḥ, m. = Manasses; āmon, m. = Amon; yośiyaḥ = Josias

1-10 And Ezekias begat Manasses; and Manasses begat Amon; and Amon begat Josias;

१-११ बाबिल्नगरे प्रवसनात्पूर्वम् स योशियो यिखनियं तस्य भ्रातृंश्च जनयामास

1-11 bābil-nagare pravasanāt_pūrvam sa yośiyo yikhaniyaṃ tasya bhrātṛiṃś_ca janayām_āsa

1-11 bābil, f. = Babylon; yikhaniyaḥ = Jechonias; jan, jāyate, 4. = to be born (janayām_āsa, Kaus. Perf.)

1-11 And Josias begat Jechonias and his brethren, about the time they were carried away to Babylon:

१-१२ ततो बाबिलि प्रवसनकाले यिखनियः शल्टीयेलं जनयामास । तस्य सुतः सिरुब्बाबिल्

1-12 tato bābili pravasana-kāle yikhaniyaḥ śaltiyelaṃ janayām_āsa | tasya sutaḥ sirubbābil

1-12 śaltiyelaḥ = Salathiel; sirubbābil, m. = Zorobabel

1-12 And after they were brought to Babylon, Jechonias begat Salathiel; and Salathiel begat Zorobabel;

१-१३ तस्य सुतो ऽबीहूद् । तस्य सुत इलीयाकीम् । तस्य सुतो ऽसोर्

1-13 tasya suto 'bīhūd | tasya suta iliyākīm | tasya suto 'sor

1-13 abīhūd, m. = Abiud; iliyākīm, m. = Eliakim; asor, m. = Azor

1-13 And Zorobabel begat Abiud; and Abiud begat Eliakim; and Eliakim begat Azor;

१-१४ असोरः सुतः सादोक् । तस्य सुत आखीम् । तस्य सुत इलीहूद्

1-14 asoraḥ sutaḥ sādok | tasya suta ākhīm | tasya suta ilīhūd

1-14 sādok, m. = Sadoc; ākhīm, m. = Achim; ilīhūd, m. = Eliud

1-14 And Azor begat Sadoc; and Sadoc begat Achim; and Achim begat Eliud;

१-१५ तस्य सुत इलियासर । तस्य सुतो मत्तन् । तस्य सुतो याकूब्

1-15 tasya suta iliyāsar | tasya suto mattan | tasya suto yākūb

1-15 iliyāsar, m. = Eleazar; mattan, m. = Matthan;

1-15 And Eliud begat Eleazar; and Eleazar begat Matthan; and Matthan begat Jacob;

१-१६ तस्य सुतो यूषफ् । तस्य जाया मरियम् । तस्या गर्भे यीशुरजनि । तमेव ख्रीष्टम् अर्थादभिषिक्तं वदन्ति

1-16 tasya suto yūṣaph | tasya jāyā mariyam | tasyā garbhe yīsur_ajani | tam_eva khriṣṭam arthād_abhiṣiktam vadanti

1-16 yūṣaph, m. = Joseph; mariyam, f. = Mary; jan, jāyate, 4. = to be born (ajani, Aor. Pass.)

1-16 And Jacob begat Joseph the husband of Mary, of whom was born Jesus, who is called Christ.

१-१७ इत्थमिब्राहीमो दायूदं यावत् साकल्येन चतुर्दशपुरुषाः । आ दायूदः कालाद्बाबिलि प्रवसनकालं यावत् चतुर्दशपुरुषा भवन्ति । बाबिलि प्रवासकालात् ख्रीष्टस्य कालं यावत् चतुर्दशपुरुषा भवन्ति

1-17 ittham_ibrāhīmo dāyūdaṃ yāvat sākalyena catur-daśa-puruṣāḥ | ā dāyūdaḥ kālād_bābili pravāsana-kālaṃ yāvat catur-daśa-puruṣā bhavanti | bābili pravāsa-kālāt khriṣṭasya kālaṃ yāvat catur-daśa-puruṣā bhavanti

1-17

1-17 So all the generations from Abraham to David are fourteen generations; and from David until the carrying away into Babylon are fourteen generations; and from the carrying away into Babylon unto Christ are fourteen generations.

१-१८ यीशुख्रीष्टस्य जन्म कथ्यते । मरियम् नामिका कन्या यूषफे वाग्दत्तासीत् । तदा तयोः सङ्गमात् प्राक् सा कन्या पवित्रेणात्मना गर्भवती बभूव

1-18 yīśu-khriṣṭasya janma kathyate | mariyam nāmikā kanyā yūṣaphe vāg-dattāsīt | tadā tayoh saṅgamāt prāk sā kanyā pavitreṇātmanā garbhavati babhūva

1-18 as, asti, 2. = to be (āsīt, Impf.); bhū, bhavati, 1. = to be (babhūva, Perf.)

1-18 Now the birth of Jesus Christ was on this wise: When as his mother Mary was espoused to Joseph, before they came together, she was found with child of the Holy Ghost.

१-१९ तत्र तस्याः पतिर्यूषफ् सौजन्यात् तस्याः कलङ्कं प्रकाशयितुमनिच्छन् गोपनेन तां परित्यक्तुं मनश्चक्रे

1-19 tatra tasyāḥ patir_yūṣaph saujanyāt tasyāḥ kalaṅkaṃ prakāśayitum_anicchan gopanena tāṃ parityaktuṃ manaś_cakre

1-19 kṛ, manas karoti, 8. = to think (cakre, Perf. Atm.)

1-19 Then Joseph her husband, being a just man, and not willing to make her a publick example, was minded to put her away privily.

१-२० स तथैव भावयति । तदानीं परमेश्वरस्य दूतः स्वप्ने तं दर्शनं दत्त्वा व्याजहार । हे दायूदः सन्तान यूषफ् । त्वं निजां जायां मरियममादातुं मा भैषीः । यतस्तस्या गर्भे पवित्रादात्मनो ऽभवत्

1-20 sa tathaiva bhāvayati | tadānīm parameśvarasya dūtaḥ svapne taṃ darśanaṃ dattvā vyājahāra | he dāyūdaḥ santāna yūṣaph | tvaṃ nijāṃ jāyāṃ mariyamam_ādātuṃ mā bhaiṣiḥ | yatas_tasyā garbhe pavitrād_ātmano 'bhavat

1-20 hṛ, vy-ā-harati, 1. = to say (vyājahāra, Perf.); bhī, bibheti, 3. = to fear (mā bhaiṣiḥ, Aor.)

1-20 But while he thought on these things, behold, the angel of the Lord appeared unto him in a dream, saying, Joseph, thou son of David, fear not to take unto thee Mary thy wife: for that which is conceived in her is of the Holy Ghost.

१-२१ सा च पुत्रं प्रसविष्यते । तदा त्वं तस्य नाम यीशुमर्थात् त्रातारं करिष्यसे । यस्मात् स निजमनुजान् तेषां कलुषेभ्य उद्धरिष्यति

1-21 sā ca putraṃ prasaviṣyate | tadā tvaṃ tasya nāma yīśum_arthāt trātāraṃ kariṣyase | yasmāt sa nija-manujān teṣāṃ kaluṣebhya uddhariṣyati

1-21

1-21 And she shall bring forth a son, and thou shalt call his name JESUS: for he shall save his people from their sins.

१-२२ इत्थं सति । इति यद्वचनं पूर्वं भविष्यद्वक्त्रा । ईश्वरः कथयामास । तत्तदानीं सिद्धमभवत्

1-22 itthaṃ sati | iti yad_vacanam pūrvam bhaviṣyad_vaktrā | īśvaraḥ kathayāmāsa | tat_tadāniṃ siddham_abhavat

1-22 kath, kathayati, 10. = to tell (kathayām_āsa, Perf.)

1-22 Now all this was done, that it might be fulfilled which was spoken of the Lord by the prophet, saying,

१-२३ पश्य गर्भवती कन्या तनयं प्रसविष्यते । इम्मनूयेल् तदीयं च नामधेयं भविष्यति ।

इम्मनूयेल्स्माकं सङ्गीश्वर इत्यर्थः

1-23 paśya garbhavati kanyā tanayaṃ prasaviṣyate | immānūyel tadīyaṃ ca nāma-dheyam bhaviṣyati | immānūyel_asmākaṃ saṅgīśvara ity_arthaḥ

1-23 immānūyel, m. = Emmanuel

1-23 Behold, a virgin shall be with child, and shall bring forth a son, and they shall call his name Emmanuel, which being interpreted is, God with us.

१-२४ अनन्तरं यूषफ् निद्रातो जागरित उत्थाय परमेश्वरीयदूतस्य निदेशानुसारेण निजां जायां जग्राह

1-24 anantaram yūṣaph nidrāto jāgarita utthāya parameśvariya-dūtasya nidesānusāreṇa nijāṃ jāyāṃ jagrāha

1-24 grah, gṛhṇāti, 9. = to take (jagrāha, Perf.)

1-24 Then Joseph being raised from sleep did as the angel of the Lord had bidden him, and took unto him his wife:

१-२५ किंतु यावत् सा निजं प्रथमसुतं न सुषुवे तावत् तां नोपागच्छत् । ततः सुतस्य नाम यीशुं चक्रे

1-25 kiṃtu yāvat sā nijam prathama-sutam na suṣuve tāvat tāṃ nopāgacchat | tataḥ sutasya nāma yīśuṃ cakre

1-25 sū, sute, 2. = to give birth (suṣuve, Perf.); kṛ, nāma karoti, 8. = to name (cakre, Perf.)

1-25 And knew her not till she had brought forth her firstborn son: and he called his name JESUS.

<http://www.sanskritweb.net>